

Bidden en uitgeven op de weg van Allah en hun verband met morele en spirituele ontwikkeling

Djoemoe‘ah choetbah door Maulana Muhammad Ali – 26 augustus 1927

“Ik, Allah, ben de beste weter.

Dit Boek, daarin is geen twijfel, is een leidraad voor degenen die aan hun plicht voldoen.

Die geloven in het Ongeziene en het gebed onderhouden en uitgeven van wat Wij hen hebben gegeven.

En die geloven in wat er aan u geopenbaard is en in wat er vóór u was geopenbaard, en van het Hiernamaals zijn zij overtuigd.

Deze zijn op een rechte weg van hun Heer, en deze zijn het die succes hebben.

Degenen die niet geloven – voor wie het gelijk is of u hen waarschuwt of u hen niet waarschuwt - zij zullen niet geloven.

Allah heeft hun harten en hun gehoor verzegeld; en over hun ogen ligt een bedekking, en voor hen is er een zware straf.” (2:1-7)

الْمَّ ①
ذَلِكَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ ۗ
هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ②
الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ
وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ③
وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ
وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ④
أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ⑤
إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ
آءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ⑥
خَتَمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَ عَلَىٰ
سَمْعِهِمْ ۗ وَ عَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ
وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ⑦

Geloof in praktijk brengen

Deze verzen heb ik vorige week in mijn vrijdagpreek voorgedragen. Wat betreft het vers: “die geloven in het ongeziene,” (2:3) wees ik op de buitengewone kracht die geloof in Allah met zich meebrengt. Verder worden er twee praktische stappen aangegeven als kenmerken van de gelovigen. Zij worden beschreven als degenen die:

“Het gebed onderhouden en uitgeven van wat Wij hen hebben gegeven.” (2:3)

Alle andere zaken die in de volgende verzen genoemd worden, gaan over de grondbeginselen van het geloof. Waar ook in de heilige koran een samenvatting van de islam wordt gegeven, samen met het geloof in Allah, worden deze twee zaken genoemd, namelijk het gebed en het uitgeven op de weg van Allah oftewel liefdadige handelingen. Het is daarom van groot belang om na te denken over de werkelijke betekenis van deze twee praktische zaken. Vandaag de dag zien we veel mensen bidden, hoewel het aantal mensen liefdadige handelingen verrichten misschien niet zo groot is. Je vraagt je af waarom er, naast het geloof, zoveel nadruk wordt

gelegd op deze twee praktijken. Als we erover nadenken, komen we erachter dat de islam heeft geprobeerd om twee revolutionaire maatschappelijke veranderingen teweeg te brengen: de morele of spirituele verheffing, en de wereldse vooruitgang. De islam is geen religie die ons alleen maar iets vertelt over Allah en ons geen leidraad geeft in wereldse zaken. Het geeft ons richtlijnen voor aanbidding én leert ons het juiste gedrag in materiële zaken. De heilige koran vertelt ons veel over onze relatie met andere mensen en werpt licht op de meest onbeduidende aspecten van ons wereldse gedrag.

Hoe bereikt men spirituele en wereldlijke vooruitgang?

Vóór de islam en de heilige koran moesten er aan twee noodzakelijke doelen voldaan worden. Zoals ik al zei, zijn deze doelen het bewerkstelligen van spirituele en van wereldse vooruitgang in de samenleving. Het doel van morele vooruitgang werd gepresenteerd door het gebod: “en onderhoud het gebed,” terwijl wereldse vooruitgang tot stand kwam door het in praktijk brengen van het gebod: “en uitgeven van wat Wij hen hebben gegeven.”

De islam heeft het onderhouden van het gebed aangewezen als een middel voor onze morele vooruitgang. Maar als we in deze tijd waarin we leven kijken naar de biddenden, dan kunnen we ons afvragen of het gebed inderdaad wel leidt tot morele en spirituele vooruitgang. Maar in werkelijkheid is het zo, dat het onderhouden van het gebed een nauw verband heeft met onze spirituele en morele vooruitgang. De heilige koran erkent dit verband in deze woorden:

“Zeker, het gebed houdt (een persoon) weg van onfatsoenlijkheid en kwaad.” (29:45)

Bovendien wordt het gebed in de Hadith de spirituele opstijging (*mi'rādī*) van de gelovige genoemd.

Iedereen is het erover eens dat in goed gezelschap verkeren een goede invloed op ons kan hebben. Dit is niet zozeer het gevolg van de aanmoedigingen van het goede gezelschap om goed te doen, maar vaak laat het uitmuntende karakter van zulke personen een positieve indruk op ons achter. Van de vele zaken die ervoor zorgden dat de Arabieren vooruitgang boekten, was een van de belangrijkste oorzaken de indruk die de goedheid van de profeet Mohammed (v.z.m.h.) op hun achterliet als ze samen met hem in zijn gezelschap verkeerden. De relatie tussen Allah en de mens tijdens het gebed is als de relatie tussen twee mensen. Hoewel we Allah niet met onze ogen kunnen zien, is het alsof we Zijn aanwezigheid kunnen voelen, mits we onze harten voor Hem openen. Met andere woorden, gebed voert ons mee naar Allah's aanwezigheid. Ongetwijfeld is Allah de bron van alle goedheid, voortreffelijkheden en verheven eigenschappen. Een persoon die de mogelijkheid heeft gekregen om vijf keer per dag voor Allah in gebed te mogen staan zal ongetwijfeld morele en spirituele vooruitgang boeken door zich bewust te worden van Zijn goedheid en deze in praktijk te brengen.

Iemand kan een goed persoon worden door gezelschap te houden met een ander goed persoon. Op dezelfde manier, maar dan in nog grotere mate, kan men een voortreffelijk persoon worden door je in Allah's aanwezigheid te begeven. Dit is niet slechts een bewering. Diegenen die het doel van het gebed tot in de finesses begrepen, de metgezellen van de Profeet en een grote getale van moslims in de generaties na hem, waren zich niet alleen bewust van de realiteit van het gebed, maar vervulden, door het onderdeel van hun praktische leven te maken, ook de onderliggende bedoeling ervan. Hoe verkregen deze mensen hun hoge morele zeden? Alleen door een connectie te maken met Allah, de bron van alle goedheid. Door het gebed te onderhouden, werden ze morele en spirituele leraren voor de rest van de wereld.

Sommige mensen denken dat ze al een hoge zeden bezitten; waarom is het dan nog nodig om te bidden? Niets kan moreel schadelijker zijn dan zo'n gedachtegang. Alleen mensen die de noodzaak van spirituele vooruitgang inzien, kunnen vooruitgang boeken. Het maakt niet uit hoeveel vooruitgang iemand boekt, op het moment dat hij voelt dat hij geen vooruitgang hoeft te boeken stagneert hij. De heilige koran heeft geen limiet gesteld aan de menselijke vooruitgang. Het paradijs is niet slechts een plaats van comfort en rust, maar het begin van een hoger stadium van spirituele vooruitgang.

Zelfs in deze wereld voelt men de behoefte voor meer nadat men vooruitgang heeft geboekt. Omdat we enigszins controle hebben over enkele van de natuurkrachten, kunnen we niet beweren dat we volledige vooruitgang hebben geboekt. Wie weet hoeveel ontdekkingen er over vijftig jaar gedaan zullen worden en welke hoogten van wereldse vooruitgang de mensheid zal bereiken? Hetzelfde geldt voor spirituele vooruitgang die we in dit leven kunnen bereiken en die zich verder uitbreidt in het leven na de dood. Deze uitbreiding is onbegrensd. Kortom, gebed is het middel om dit doel te bereiken en dichterbij Allah te komen. Dit wordt uitgedrukt door de woorden, "die het gebed onderhouden." En de woorden, "en uitgeven van wat Wij hen hebben gegeven," geven aan hoe we progressie bereiken op de wereld.

De woorden, "die in het Ongeziene geloven," wijzen ons op het geloof in Allah. Maar dit geloof is vruchteloos als men geen band met Allah vormt. Het onderhouden van het gebed is het middel om deze band tot stand te brengen. En wat is het bewijs van deze band? Degenen die daarin slagen, doen dat door uit te geven van wat Allah hen gegeven heeft. Waarom kiest de mens ervoor om moeilijkheden te trotseren, hard te werken en allerlei ontberingen te doorstaan? Dat doet hij om een relatie met anderen op te bouwen. Zolang men niet de passie en het verlangen heeft om het leven van anderen te verbeteren, kan men geen vooruitgang boeken in het doen van het goede.

De heilige koran, het woord van Allah

We vinden vaak een antwoord voor onze religieuze grondbeginselen door de geschiedenis te bestuderen. Door naar de geschiedenis te kijken ontdekken we dat het kenmerk van het karakter

van die mensen die dicht bij Allah stonden niet hun grote devotie aan Hem was, maar de dienst die ze aan de mensheid bewezen. Wereldse mensen zijn altijd bezig met hoe ze aan macht en rijkdom kunnen komen. Het doel van de islam was om de gedachte over te brengen dat ware eer niet voortkomt uit rijkdom en macht, maar uit het laten zien van een hoog moreel karakter.

De heilige koran vertelt het verhaal van een blinde man. De profeet Mohammed (v.z.m.h.) was eens in gesprek met de leiders van Qoeraijs. Er kwam toen een blinde man aangelopen die, niet door hebbende dat de Profeet met anderen aan het praten was, zijn gesprek onderbrak en vroeg, “o boodschapper van Allah, maak mij (enkele zaken) duidelijk.” De profeet Mohammed vond zijn onderbreking ongepast, waarop hij deze openbaring van Allah ontving:

“Hij fronste en keerde zich af. Omdat de blinde man bij hem kwam.” (80:1-2)

Mensen zeggen dat de heilige koran een verzameling is van gedachten die in het hoofd van de profeet Mohammed opkwamen. Als dat zo is, waarom staan deze verzen dan in de heilige koran? De Profeet wist heel goed dat de mensen deze heilige koran zouden lezen. Is er iemand die in zijn eigen woorden zijn handelingen zou willen vastleggen die Allah de Verhevene niet bevallen? Vooral als dat boek over de hele wereld verspreid zou worden en in de dagelijkse gebeden gereciteerd? Dit kan geen creatie van iemands eigen gedachten zijn! Na deze verzen volgen de volgende verzen:

“Nee, het is waarlijk een Herinnering. Dus laat degene die dat wil haar in acht nemen. In geëerde boeken. Verheven, gezuiverd. In de handen van schrijvers. Edel, deugdzaam.” (80:11-16)

Dit betekent dat de heilige koran is geopenbaard om een persoon van een lagere naar een hogere morele staat te verheffen. Zo’n eer en verheven staat die voortkomen uit een hoge moraal zijn van duurzame aard. Dit is de echte eer waar men terecht trots op kan zijn.

Op dezelfde manier verhaalt de heilige koran een voorval over een bepaalde vrouw:

“Waarlijk, Allah heeft het geval gehoord van haar die (haar zaak) bij u bepleit over haar echtgenoot.” (58:1)

De vrouw naar wie verwezen wordt is Choewailah, de vrouw van Aus ibn Samit. Hij scheidde van haar op de manier van een oud Arabisch gebruik, wanneer een man tegen zijn vrouw zei: “u bent voor mij als de rug van mijn moeder.” Zij deed haar beklag bij de profeet Mohammed, die zei dat hij zich niet kon mengen in hun privé-kwestie, omdat hij er geen openbaring over had gekregen. Vervolgens wilde Aus ibn Sāmit dat zij echtelijke gemeenschap met hem zou hebben. Maar zij weigerde en kwam naar de Profeet om te klagen over zijn slechte aard. De Profeet wilde dat ze toegeeflijker zou zijn, maar ze was daartoe niet bereid. Op dat moment ontving de profeet Mohammed deze openbaring: “Waarlijk, Allah heeft het geval gehoord van haar die (haar zaak) bij u bepleit over haar echtgenoot.” Er werd bepaald dat de echtgenoot in

zulke gevallen een boetedoening moest doen voordat de echtelijke rechten werden hersteld (koran, 58: 4) (Ah, vol. VI, 410). Dit laat zien dat elke persoon altijd belangrijk is voor Allah, hoe onbeduidend hij of zij ook is. De vrouw bepleitte haar geval in dit voorval bij de Profeet, maar Allah de Verhevene verhoorde de zaak die zij naar voren bracht.

In de tijd van de kalief Oemar (r.a.) is er over hem verhaald dat hij met een aantal mensen op de markt stond. Er kwam een vrouw naar hem toe die zei dat ze enkele dingen met hem wilde bespreken. De mensen waren aan het wachten terwijl zij een hele tijd met de kalief praatte. Men vroeg daarna aan Oemar: “O leider der gelovigen, u heeft zoveel mensen laten wachten omwille van een oude vrouw!” Zijn antwoord was: “Weten jullie niet dat dit de vrouw is wier smeekbeden door Allah in de hemel zijn gehoord? Wie is Oemar om niet te luisteren naar wat zij te zeggen heeft?” Dit betekent niet dat kalief Oemar alleen luisterde naar wat deze vrouw te zeggen had en dat hij andere vrouwen negeerde. Wat bedoeld wordt om te laten zien is hoe de islam mensen die onbeduidend leken verhief en een positie van eer gaf.

Deze twee praktijken: die het gebed onderhouden en uitgeven van wat Wij hen hebben gegeven, zijn in werkelijkheid de twee grondbeginselen van de religie; het onderhouden van het gebed voor spirituele en morele ontwikkeling, en het uitgeven van wat Wij hen gegeven hebben voor wereldse vooruitgang. “Wat Wij hen hebben gegeven” omvat alle middelen van bestaan die Allah hun heeft gegeven, zoals kennis, rijkdom, bezittingen, enzovoort. Waarom worden deze twee samen genoemd? Omdat ze de basis vormen van alle vooruitgang. Het uitgangspunt is het geloof in Allah. Vervolgens wordt ons verteld dat dit niet genoeg is, tenzij men een band opbouwt met Allah, en dit moet men doen door het onderhouden van het gebed. Tenslotte wordt ons verteld dat wie een band heeft met Allah de mensheid dient. Onder de eigenschappen van Allah, de Verhevene, is de eigenschap van *Rabb*, het bevorderen van groei ontwikkeling tot het punt van volmaaktheid. Dit is Zijn grootste eigenschap. Daarom bevorderen en ontwikkelen diegenen die een relatie met Hem hebben opgebouwd de eigenschap van “uitgeven van wat Wij hen gegeven hebben.”

Gepubliceerd door IslamLab

Vertaald door Reza Ghaforkhan